

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸ. ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ।—ਅਪੀਲੈਂਟਸ

ਬਨਾਮ

ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ।- ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 179 ਆਫ 1969।

3 ਜਨਵਰੀ 1972 ਈ.

ਅਰ

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਐਲ) — ਧਾਰਾ 42— ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ—ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ—ਕੀ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲੇ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਪਾਰਾ 8, 10 ਅਤੇ 11)

31 ਅਕਤੂਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. ਨੰਬਰ 2505, 1964 ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ. ਸੇਢੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਲਈ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਨਐਲ ਢੀਗਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਐਮ.ਐਮ.ਪੰਡੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਮੋ।

(੨੪੩)

ਨਿਰਣਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.—(1) 1969 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 179 ਅਤੇ 286 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਰੇਸ਼ਵਾਲਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਆਇਤ ਨੰਬਰ 47 ਦੇ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 16 ਅਤੇ 17/1 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਨੂੰ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੀਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 194 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਅਧੀਨ ਇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਖਰਕਾਰ 15 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 21 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁੜ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 16 ਅਤੇ ਆਇਤ ਨੰਬਰ 47 ਦਾ 17/1 ਸਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੰਘ (ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1) 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 1960 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਾਈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(2) ਤਹਿਤ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1961, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21(3) ਅਧੀਨ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 10 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਲਾਈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਖੇਤ ਨੰ. 16 ਵਿੱਚੋਂ 7 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ ਰਕਬਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰ 17/1 ਵਿੱਚੋਂ 4 ਕਨਾਲਾਂ, ਕੁੱਲ 11 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ, ਨੂੰ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਈ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਵਪੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ (1964 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2505 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ) ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਇਤ ਨੰਬਰ 47 ਦਾ ਨੰਬਰ 16 ਅਤੇ 17/1 ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(3) ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਨੇ ਵੀ ਮੁੜ ਵੰਡ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ 31 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਹੈ)।

(4) ਹਜ਼ੂਰਜ਼ੂਰ 5*ਸਿੰਘ, ਪੀ ਰਿਸਪੋਂਡੈਂਟ, ਵੀ:epreferredJCobjections) ਨੇ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਰ. ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆਪਣੇ 15 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਧਾਰਾ 21(3) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ 20 ਜੂਨ, 1963 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਧਿਰ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(4) ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ 22 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 47 ਦਾ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 17/1 ਸਰਮੁੱਖ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 15 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, 1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 553 ਦੀ ਸਬਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ

State of Punjab, etc. v. Sarmukh Singhs etc. (S»kari i a, J.)

ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 25 ਸਤੰਬਰ, 1964 (ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਐਫ' ਹੈ) ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਵਾਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। 25 ਸਤੰਬਰ 1964 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 1 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰੇਕਟ ਐਂਗਲ ਨੰਬਰ 47 ਦੇ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 16 (ਐਨ) ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 17/1-ਮਿੰਟ (SW) ਵਿੱਚੋਂ 2 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 3 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ 1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 2505 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਾਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਾਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਸਬੰਧਤ ਸੰਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(5) ਬਰਮੇਨੀਗਰਾਉਂਡ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੱਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਾਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 15 ਫਰਵਰੀ, 1964, ਅਤੇ 25 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ) ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਨ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਸਾਧਾ ਸਿੰਘ ਲੁਹਾਰਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। *ਦੀਪ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਾਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ* (2)।

(6) *ਦੀਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ibid)* ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਸੁਣਨ, ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ, ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਰਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ - ਇੱਕ ਬਦਨਾਮੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(7) *ਰੂਪ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ* (3) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਜ਼, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ " *ਇਕ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ* ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ "।

(8) ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਫਿਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਇੱਕੋ ਗੱਲ" ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਆਯਾਤ ਕੀ ਹੈ? ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ, ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਵਿਆਪਕ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਟੈਸਟ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀਯੋਗ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੋਰੋਲ ਲੈਰੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ

- (1) ILR (196ti) 1 ਪੀ.ਬੀ. & Hr. 378.
- (2) ILR (1964) 1 ਪੀ.ਬੀ. 665
- (3) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1503

ਆਰਡਰ (ਰਿਮ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਹਨ। *ਸਾਧਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ibid)* ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਨ, ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ - ਜੋ ਮੈਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਕਹੋ—ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਆਦੇਸ਼, ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਅਧੀਨ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 'ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਗੜਿਆ ਸੰਸਕਰਣ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਲਾਕ ਅਤੇ ਚਲਾਕੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ *ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ* ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੈਜੀਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। *ਰੂਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਦੀਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਤਿ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕੋ ਹੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ *ਰੂਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ* ਅਤੇ *ਦੀਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈਆਂ, ਇੱਕੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਨ।

(9) ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸਾਨੂੰ ਯੂਥੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹੁਕਮ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਲਹਿਰ ਇੰਨੀ ਤੀਬਰਤਾ ਅਤੇ ਤੀਬਰਤਾ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ *ਸਾਧਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਪਕ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਸੇ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਸਾਬਕਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸੀ ਕਿ 'L' ਦੇ ਉਲਟ, 'S' ਕੋਲ ਪਲਾਟਾਂ 'X' ਅਤੇ 'Y' ਅਤੇ 'B's' ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵਾ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੁਆ 'ਐਸ', 'ਬੀ' ਨੂੰ ਉਸੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਮੁੜ ਫੈਸਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀ?

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਆਦੇਸ਼ *ਰੀਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ* ਜੋ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

State of Punjab, etc. v. Sarmukh Singhs etc. (Sarmukh Singh, J.)

ਇਸ ਨੇ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰ 16 ਅਤੇ 17/1 ਆਇਤ 47 ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿੱਛੇ-ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵੰਡ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਹੱਕ ਸੀ। ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਇਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਸਾਬਕਾ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਇਮਪਿਊਨਡ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਸਾਬਕਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(11) ਦਲੀਲ ਦੀ ਖਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ (ਪਰ ਫੜੇ ਨਹੀਂ) ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਪੁਰਾਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਨਿਯਮ, ਅਧੀਨ ਹੈ। . *ਈਪ ਰੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ)* ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਚ ਨੇ ਹਾਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ (ਹੋਲਸਮ ਐਡ.) ਵਾਲੀਅਮ ਵਿੱਚ ਨਿਚੋੜਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। 19 ਪੀ. 263. ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ 1 ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਵਜੋਂ, ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ *ਸ਼ਿਵਦੇਓ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (4) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ 'ਏ' ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸੀ

(4) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਜੀ 1909.

■ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਰੀਹੈਬਲੀਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 'ਬੀ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਆਰਡਰ, ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ) ਨੇ ਆਰਡਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਬੀ' ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਬੀ" ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ 'ਏ' ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਖੋਸਲਾ ਜੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਚ ਨੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਪਾਲ -ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ: -

“ਇੱਥੇ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ - ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.

(12) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਾਵੇਂ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰ 16 ਅਤੇ 17/1 ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੰਘ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਿਵਦੇਓ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ

ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵੀ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ - ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਸਾਬਕਾ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ।

(13) ਸਾਧਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, - ਅਧਿਕਾਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਸੋਲ ਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੜ ਵੰਡ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ

ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਖੜਾ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਡੀ ਨੋਵੋ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੜ-ਵੰਡਾਂ ਸਮੇਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਟੌਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(14) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਧਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ . ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪੁਰਾਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਰਾਂਗੇ।

(16) ਸ੍ਰੀ ਢੀਗਰਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਰੋਕੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਸਨ।

(17) ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। 15 ਫਰਵਰੀ, 1964 (1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2505 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਈ') ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅੱਗੇ, ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ im pugned ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 47/3/8 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ (ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ) ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(18) 25 ਸਤੰਬਰ, 1964 (ਅਨੇਜ਼ੂਰ 'ਐਫ') ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਡੀਸ਼ਨਲ - ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਟਾਕ (ਬਲਾਕ) ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 47/17/1)) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਫੀਲਡ ਨੰਬਰ 483/1 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦੂਜੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 47/ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

State of Punjab, etc. v. Sarmukh Singhs etc. (S»kari i a, J.)

16. ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ (ਉਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੇਜਰ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਤੋਂ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਵੀਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 2-16 ਕਨਾਲਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ, ਇਸ ਪੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੱਖਣ ਵੱਲ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖੂਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਰਡਰ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰੋ ਟੈਟੋ ਦੀ ਇੱਕ ਸੋਧ ਲਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਟੋਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(19) 1 ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, VwellwouldVallow1€ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ 1964 ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 2505 ਅਤੇ 553 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ * ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਜੇ.

ਚੰਚਲ ਕੁਮਾਰੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1966 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 48-ਐਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

6 ਜਨਵਰੀ 1972 ਈ.

ਹਿੰਦੂ ਸੈਰਿਜ, ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV) — ਸੈਕਸ਼ਨ 12(1) (ਏ) — ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ—ਪਤਨੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵੀਰਜ ਦਾ ਨਿਕਾਸ— ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸੰਪੂਰਨਤਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵੇਰਾ ਕੈਪੂਲਾ ਜਾਂ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਸੰਯੋਜਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਧਾਰਨਾ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ "ਸੰਪੂਰਨਤਾ" ਦੇ ਇਸ ਅਰਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਰਦ ਅੰਗ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼। ਪਤਨੀ ਦੇ ਬੀਪੀਡੀ ਵਿੱਚ ਵੀਰਜ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਪੂਰਨ ਸੰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 7 ਅਤੇ 9)